

PÉCS

Politikai vegyes tartalmu hetilap.

Az előfizetési ára:
 Egész évre 5 ft — kr.
 Fél évre 2 " 50 "
 Negyed évre 1 " 25 "
Községeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:
 Egész évre 4 forint, félévre 2 forint.
Egyes szám ára 10 kr.
 Előfizethetni és egyes lap példányokat venni lehet a kiadóhivatalban, **TRAUB B. és Társa, VALENTIN Károly, BÖHM M., LUZSOVICS L., WEIDINGER N.** (Domján I.) üzletében és a fődohánytözsdeben.
Hirdetések:
 mindenkor árjegyzék szerint.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr.
 Nyilvánterben egy sor 10 kr.

Hirdetéseket elfogad:

Külföldön:
 Barek J. és társa **Erfurtban**, Haasenstein és Vogler, Steiner A. **Hamburgban**, Daube G. L., Knoll Ignac **Frankfurtban**, Opelik A., Schalek Henrik, Mosse Rudolf **Bécs**.
Magyarországon:
 Neuberger és Braun, Goldberger A. V., Lang Lipót, Schwarz Gyula, Somogyi F. „Első magyar nemzetközi irodá”-ja **Budapesten**.

Kiadóhivatalunk és Janovszky H. király-utcaiban levő hirdetések felvételi irodája **Pécsen**.

Kéziratok
 a szerkesztőségbe, Nepomuk-utca 29. sz. küldendők.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség: Nepomuk-utca 29. sz.

Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett

Kéziratok nem adatnak vissza.

Az új iskolai év elején.

A szünetek elmúltak. Következnek a beiratások s velük a szülők szent és elodázhatatlan kötelessége: gyermekeik kiképzetéséről gondoskodni.

Lehetnek és vannak is szülők, kik e kötelességokről megfelelnek; a legnagyobb rész azonban örömmel teljesíti azt, mert lehet-e édesebb, lélekemelőbb tudat, mint az, hogy gyermekeink jövő boldogulhatására megtettünk minden tőlünk telhetőt? E kérdésben egyuttal bentfoglaltatik annak magyarázata, hogy miért küldik a magyar szülők gyermekeiket oly tulnyomó nagy számban a tudományos pályára előkészítő középiskolákba? Első sorban és leginkább a szülői szeretettől indítva; mert hisz ki vonhatná kétségbe, hogy e téren nem csak kenyér, hanem azzal együtt hír és dicsőség is terem: ámbár másrészt nem lehet tagadni, hogy e jelenség a magyar nemzet művelődés után való vágyakozását és tudománysohiját is a legszebb színben tünteti fel.

Nem az tehát a baj, hogy a szülők tulajdonság mértékben tanítják gyermekeiket, hanem, hogy — már eddig is szép számmal levő szakiskoláinkat mellőzve — gyermekeik hajlandóságát nem veszik figyelembe, mely hajlandóságnak pedig a pályaválasztásra döntő fontosságúnak kellene lenni.

Második és sokkal fontosabb baj az, hogy a szülők — leginkább a középsorúakról van szó — nem vetnek számot anyagi helyzetükkel s a helyett, hogy fiukat iparosnak, vagy kereskedőnek adnák, (kik már lehető 17-18 éves korukban — önállóság is megkeresik kenyerüket), „ur”-nak nevelik, és által legtöbbször anyagi romlásba segítik a felsőbb osztályokban és intézetekben a fiatal ember igényeivel együtt rohamosan növekednek. De nem tessék boldoggá fiukat sem, mert ki tagadhatná, hogy a mi tulcsigázottan hosszú, a tanulókat tantárgyak bőségével és rosszabbnál-rosszabb tankönyvekkel gyöttrő iskolázatási rendszerünk az ifjú nemzedéket a tudomány valóságos mátyra-jaivá tesszik, kik, mire pályájukat végezték, nem elég, hogy megöregedtek, hanem a legtöbb esetben életkedvüket is elveszítették.

E körülmény — katonaszolgálati rendszerünkkel kapcsolatban — okozza azt, hogy nálunk az intelligens osztály ifjúsága oly későn, vagy éppen nem alapít családot, amihez különben még egy másik sajnálatos ok is járul s ez az, hogy nálunk — ellentétben

a francia és angol nemzeteknél divó szokással — a leányok sorsáról nem gondoskodnak eléggé. Minden a fiukra pazaroltatik, a leányok kiképzetése, család-alapítása legfeljebb tizedrendű kérdés a háztartásban s ha egy-kettőt sikerül is nagy-ritkán főköttő alá juttatni, az illető — legyen bár a leggazdagabb — a szülők életében csak elvétve kap hozományt s ebben rejlik a nálunk oly gyakori boldogtalan házasságok egyik legfőbb oka.

Valóban itt volna az ideje, hogy e téren változás állna be nálunk, hogy a közép-osztályhoz tartozó családok elvégre tudatára ébrednének annak, miszerint egy újonnan felszerelt, vagy még inkább az apáról fiura szálló kereskedés, vagy iparos üzlet ér annyit, sőt többet, mint bármely hivatal s hogy a falusi tanító és jegyző, ha csak kissé vagyonszülők gyermeke is, igen szépen berendezett életet folytathat. Általában feltűnő, hogy a magyar középosztály mennyire eihanyagolja az egyházi, jegyzői és tanítói pályát — szerintünk igen hibásan (mert ily eljárással e pályák színvonalát soha sem sikerülhet feljebb emelni) és saját befolyásának rovására, mert e 3 pálya — lehet mondani: mindannyi közül — a legalkalmasabb arra, hogy a köznép felett befolyáshoz juttasson bennünket, mi szerencsétlen nemzetiségi viszonyaink között éppen a nemzetet fenntartó közeposztály érdekében oly kívánatos. Mert vajon vehetjük-e rossz néven, ha a német, tót, vagy szerb paraszt-fiúból lett plebános, jegyző, vagy tanító megmarad tót, szerb, német-érzelműnek s ily szellemben vezet a rája bizott népet? Ezért — szerintünk — az egyén nem hibáztatható! Hibás az iskola, a szeminárium, a tanítóképzede, mely nem adott eléggé hazafias, magyar kiképzést, de a legnagyobb hiba a magyar közép-osztály rovására irandó, mint a mely nem törekedett és — sajnos — nem törekszik még most sem e fontos állások betöltésére.

Harmadik s legfőbb baja iskolázatási viszonyainknak a szülői ellenőrzés hiányossága, vagy éppen hiánya. A legtöbb szülő megelégszik azzal, ha gyermekeit az iskolába beíratta és a szükséges könyvekkel ellátta. Elfoglaltságát adva okul, vagy az iskolában megbizva, feljé se néz, vagy csak nagy ritkán, a gyermeknek s ez eljárás eredménye az, hogy a szerencsétlen szülő mindenképpen csalódik. Csalódik számításában, mert azt az időt, mit gyermeke elhanyagolásával üzletére fordított, később ezekkel

kell megváltania; csalódik az iskolában, mert az manapság már sem nevel, sem nem tanít, hanem egyszerűen csak osztályoz, azt is igen sokszor a tanár szeszélye, vagy a szülők zsebe szerint; és végre csalódik a gyermekben, mert abból, kiből jövő büszkeséget és támaszát látta, nem lesz más, mint erélytelen, hanyag és könnyelmű ember, ki az élet tengerén sohasem, vagy csak véletlenül tud révbe jutni.

Sok szülő gyermeke elmebeli elégtelenségét és saját elfoglaltságát azzal pótolja, hogy fiát az osztály legbefolyásosabb tanárjaival, vagy magán uton külön taníttatja. Az első mód kárhözátandóbb — bár külső látszatra sikeresebb — mint a második, de abban mindkettő megegyezik, hogy a tanuló elbizakodottabbá teszi s az önmunkáságról leszoktatva, mások szellemi erejére segítségére támaszkodni utalja. A mai életviszonyok és iskolázatási rendszerünk pedig egyenesen megkövetelik, hogy a tanuló már zsenge korától önmunkásságot fejtsen ki, mire csak a szülői házból, a szülői felügyelete és szigorú ellenőrzése által szoktatható. Nem azt értjük ez alatt, hogy a szülők naponként ellenőrizzék a gyermek tanulmányi előmenetelét, hanem szoktassák azt becsületre, takarékosra és a kötelességek pontos teljesítésére.

Ha e három erényt szívökbe vesik, zsenge koruktól mintegy véröklé változtatják: gyermekeiket boldogokká és szerencsésekké tesszik, kik az élet minden változatában meg tudják állni helyöket! És kelle ennél egy szülőre nézve vizsgálatóbb tudat?

FEILER MIHALY.

A baranyavári járás szolgabirójának esetéhez.

Nemcsak a megyében, hanem mondhatni az egész országban méltó feltűnést keltett a dárdai szolgabírónak hivatalától való megfosztása. A szolgabírói állás, nemcsak azok előtt, kik a megyei „hagyományos szellem” szemüvegén nézik azt, de azok előtt is, kik a közszolgálat fontosságának megítélésében a modern eszmékből indulnak ki — eme szolgálat olyan magas fokot áll, hogy rendkívüli hibáknak, mulasztásoknak kellett előfordulniuk, melyek a belügyminisztert ilyen, a maga nemében példátlanul szigorú eljárás foganatosítására kényszerítették.

Ha azonban ilyen, a maga nemében példátlanul szigorú eljárás magok után vonó hibák és mulasztások ama szolgabíróságnál előfordultak, miként van az, hogy ezen hibák és mulasztások orvoslása céljából a közigazgatás legfőbb fórumának, a miniszteriumnak kellett fellépnie — és miként van az, hogy a miniszterium, a közző szempontjából kiindulva, más orvoslást, mint a hivataltól való megfosztást nem alkalmazhatott.

Hissen az hihetetlen, hogy egy olyan magas rangú és mint személy is magas műveltségű, közkeveltségű örvendett férfit, mint a dárdai volt szolgabíró egyszerre annyira súlyedjen, hogy hivatalától való megfosztásra szolgálaltasson okot. Az lehetetlen, hogy olyan tisztviselő rövid idő, majdnem egy nap alatt oly törvénytellenességet kövessen el, melynek ilyen súlyos következményei lettek. Lassanként kellett a dolgoknak fejlődniök, lassanként kellett annak a gyűlöly anyagnak felsaporodnia, mely azután egyszerre egy magas tisztviselőnek és családjának légherőpítését eredményezte. — De ha ez így történt, ha a dárdai szolgabírónak bünei egy nap alatt nem keletkeztek, ha azokról mindenki birt tudomással, — hogy van az, hogy a megye és annak ellenőrző apparátusa a dárdai szolgabíró ama törvénytellenességével szemben ilyen tunya télenységben maradt?

Más szavakkal a megye, a közigazgatási kapacitásoknak eme forrása, mit csinált a dárdai szolgabíró mulasztásaival és kötelességszegéseivel szemben? avagy talán a megyének nem volt tudomása a dárdai szolgabírónak éveken keresztül folytatott mulasztásairól? A dárdai szolgabírónak közvetlen ellenőrző felelőssége meggettete-e a törvény által számára e tekintetben előírt kötelezettséget? Hallott arról valaki valamit, hogy a megye első választott képviselője kérdőre vonta volna a dárdai szolgabíró a járásában elkövetett hibák- és mulasztásokért?

Itt ezen kérdésekben és az azokra tartozó feleletekben rejlik a dárdai szolgabírósgá botrányos ügyének kulcsa.

Mit csinált a megye arra nézve, hogy a dárdai szolgabíró teljesítse kötelességeit, avagy bünhődjék hibáért és mulasztásaiért?

Vagy ismerte a megye a dárdai szolgabírói hivatal állapotát, vagy nem. Ha igen, akkor morális szempontból a legnagyobb mérvű lelkiismeretlenség mellett lehetett csak odáig engedni jutni a dolgokat, míg a tisztviselő és családja fölé mintegy önmagától következtek be a morális katasztrófa. A közszolgálat jogi megítélés szempontjából pedig a megye részéről tanusított konnencia és az ellenőrző kötelesség elmulasztása éppen oly büntetendő cselekmény, mint maga a szolgabíró tette.

Ha nem tudta a megye, hogy a hibák és mulasztások milyenek és egy magán panaszunk a miniszteriumhoz való intézésére volt szükség, hogy a botrányos állapot teljes valójában a miniszterium tudomására jusson, akkor még sulyosabb felelősség terheli a megyét, mert az egyenesen annak a jele, hogy a megyei hivatal még most is, mint azelőtt egy pár századdal, csak officium nobilitének tekintetik, melylyel magas cím, szép fizetés, sújtásos huszár igen, de kötelesség-teljesítés nem jár.

Akár az egyik, akár a másik eshetőség forog fenn, a dárdai szolgabíró büneiben részes a megye is; részese a megye azon tisztviselői, kiknek kötelességét, a törvény által előírt kötelességet képezi: a szolgabíró tevékenységét ellenőrizni. Es hogy ezen ellenőrzés éveken keresztül, a mint a törvénytelleneségek elkövetettek, elmulasztatott, az csak annak a megyei klkk-életnek lehetett következménye, mely minden egyelőre kiküszöbölendő tartozó tisztviselőnek már eleve is biztosítéki patenst állít ki arra nézve, hogy nem esik semmi baja, nem fog felelősségre vonatni, ha kötelességeit nem is fogja teljesíteni, vagy a kötelességek nem teljesítését nem fogja ellenőrizni. Egy szóval: a dárdai szolgabírói hivatal botrányos állá-

A „PÉCS” TÁRCAJA.

Tanítványainnak.

Mint hányt vetett hajót játéka a szélnek:
 Ugy az tova, meszse töleket az élet,
 S telkem, szegény hajós, nem tudva beszélni,
 Itakája partját könyes szemmel nézi;
 Elmosódik a part a távol ködében,
 Halvány képe marad csupán az emléken. —
 Bucsiáza töleket mit adják én nektek,
 Hogy a szegény hajóst el ne feledjétek;
 Oh, mert hosszú az út, a melyen hozzátok
 Most rebeji ajkam az „isten hozzád”-ot;
 Viharos, zátonyos, hosszú út az élet,
 Halál vigyorgó ölen sziklás rejtékének;
 Ki tudja, hogy hajóm megfutja-e majdan,
 Vagy szirthez ütődik vészben, zivatarban.
 Aranyom, ezüstöm vajha volna nekem:
 Kincsekben hagytnám itt reátok emlékem:
 De szegény költőnek a mostoha végzet
 Nem adott csak szívet s a pusztá inséget,
 Hagyok tehát abból, mi feles számmal van:
 Szívemet hagyom itt emlékül e dalban.
 Földi vagyon és kincs, bár lenne özönnel,
 Nem tölti a szívet, csak muló örömmel;
 Az, amit ez okoz, csak az öröm vázsa,
 Melynek silány képét a tömeg vadássza.
 De az egyes ember, ki emelt lélekkel,
 Súlyom-szemmel tekint a tömeg felett el;
 Az egyes, ki érzi az örök istenit

S hogy léte határát nem a percek tesszik;
 Az egyes, a ritka, nem hajhász kincseket —
 Annak egy kince van . . . az örök szeretet;
 Szeretet szívemben, szeretet szájjamban,
 Öröm és boldogság sarjad fel nyomában.
 Ilyennél a vagyon, ha az ég megadja,
 Kölcsönadott tüke jölvő kamatja.
 Nincsen sohaj és jaj, hogy el ne csúttítsa,
 Nincs könyje nyomornak, hogy fel ne szárdítsa;
 Ami másnak fájó, kétszeres az neki,
 Vágya: borus arcon mosolyt deríteni.
 És ezt teszi önként, nem kérve, uralva —
 A mint nemes szíve szent száva sugalja.
 Nem kérkedik azzal, mit munkája adott,
 Sem a mit jó sorsa kegyelméből kapott.
 Árnyéka sincs benne üres, hiu gögnek,
 Gazdagot és szegényt tekint egyenlőknek,
 S ha mégis olyikat nagyobbának itéli,
 Azt nem zsebe, hanem szíve után méri,
 Mert neki a külső férges alma mázsa —
 Piroslík s egy szellő mégis porba rázza.
 Szerettem, a kiket nekem a sors adott
 S szerető szívemhez odaforradtatok,
 Ime szíveteknek a szeretet képe,
 Mely bár magát oda örökre vésné be,
 Hogy oly nemes lenne bennetek a lélek,
 A minőknek egykor látni szeretnélek:
 Látni férfiakat, nem lenge nádszálat,
 De a kiből mégis erő az — alázat;
 Látni férfiakat, a kik mást becsülnék
 És náluk nem ajkón — szívből a becsület;
 Látni férfiakat, kik joguk nem hagyják,

De a mi a másé, azt el nem ragadják;
 Látni férfiakat szívet, szeretettel,
 Minden szépért, jóért dobogó kebellet.
 Oh, mert szép, ha nevet születéssel kapunk,
 De névén igazán mi tesszük csak magunk.
 Az csak olyan nekünk, mint képnél a keret,
 Nem ezt, de a képet nézik az emberek
 S jaj, ha a kép silány, — hitvány semmissége
 Még jobban kéri majd fényes keretébé.
 Mit ér, ha üvegnél arany a foglalat,
 Nem lesz abból gyémánt soha a nap alatt.
 Embert okos ember nem a név szerint mér —
 A mennyit maga nyom, kiki csak annyit ér.
 Ne mérjétek embert ti sem a név után . . .
 A mi nyom a latban — a lélek az csupán.
 A hit láng-ozslopa járjon előttetek,
 Hogyha utat vezet a sötétben szemetek;
 Hígyjétek, mert a hit nekünk embereknek
 Az, a mi a deszka hajó-töröttéknek.
 S ha hullám csap rátok a küzdés tengerén,
 Maradjon veletek mindvégig a remény;
 Soha ne vessétek szívetekből ezt ki:
 Csak az vessétek mindent, ki reményét vesztí;
 Zúgó ár az élet, mely a bárnat hordja,
 A gyávat, félénket mélyében sodorja.
 Oly rövid az idő, számlálvák perceim,
 Mit adjak még nektek drága szerettem? . . .
 Van nektek hazátok, kisdéd pici fészek,
 Ajkáról magyar szó zeng még ma felétek;
 E nyelven szólt nektek a szeretet száva,
 Mikor bölcsőtökben dalával ringata;
 Szeressétek e hont, édes, dalos nyelvet,

Sírig őriztétek hazátok szerelmét,
 Mert ezt a szerelmet ha másra bizátok,
 Magyar nap e földön soha nem süt rátok.
 De ezt nem értitek, nem is érthetitek,
 Majd megértik később férfi szíveitek
 S őrtsék is meg egykor, szíveimből kívánom, —
 Most még csak egy csókot — s az Isten megáldjon.
 Balog István.

A néptanító mint családfő.*)

Nagy költőnk, Jókai, tárcá-cikkét irt egy kis hivatalnokról, a ki állítólag azt a nagy dolgot cselekszi meg, hogy tisztességesen meg él 400 ft évi fizetésből s a mi földol, boldog és megelégedett embernek érzi magát s évenként pár forintot az irodalom pártolására is tud fordítani. A mi „boldog” magyarunk nagy hírnévre tesz vala szert, ha nem akadnak irigyei, kik elév maliciózusok világgá kúrtnóli, hogy évi 400 frtoskáját egy „kis” földbirtok, meg egy városi „házacska” jövedelmével szokta úgy titkon megpótolni. Azóta csend van. Más 400 frtos boldog ember nem akad jó szántából Magyarországon, a nagy költő pedig (valószínűleg elvesztvén az ilyen olesó boldogságba vetett hitét) nem keresett mást; pedig hátt itt van 22 ezer, fejenként 340 frtos néptanító, lét volna mibe válogatnia. Jól tette, hogy nem válogatott. Ha más valaki meg tud élni 400 frtból, az országos esemény, ha a néptanító ugyanazt cselekedné meg 340 frtból, az nem „kunszt”; hisz neki hivatalával jár a kopplás.

Nehogy azonban valakinek 340 forintos boldog embert, boldog családot legyen kedve a néptanítók között keresni, jegyezzük meg, hogy köztünk ilyet

*) Mutatvány Ember János ungvári igazgató-tanító „A magyar néptanító anyagi helyzete” című könyvéből.

Szombaton

nyota és gyermeke a megyei kiikk-életnek. Képzelheti-e azt valaki, hogy ilyen állapot — és ehhez hasonló, vagy talán még rosszabb más járásban is, vagy — Poroszlárról nem is szólva — valamely művelt európai államban megtörténhetne? Ilyen még Szerbiában sem történik. Mert az, hogy egy tisztviselő egy pillanatnyi tette által tönkre teszi magát, kompromittálja az országot, melyben él, kompromittálja a kerületet, a járást, melyben működött, az egész világon megtörténhetik és megtörténnek; és hogy egy tisztviselő évekig keresztül egy egész közigazgatási apparátust szembe láttára és füle hallatára a hibák, mulasztások és törvénysértések állandó karakterével háborítatlanul vigye hivatalát, az Magyarország kivül sehol a világon nem történhetik meg.

Epen ezért mi nem is hisszük, hogy a miniszterium sujtó keze a dárdai járásban megállapodjék; annál kevésbé hisszük, mert meg vagyunk győződve, hogy a megye főispánja kellő felvilágosítást ad a miniszteriumnak az egész megye állapotáról is — és tudára adja, hogy rothadt anyag nemcsak Dániában, hanem Baranyában is van elég.

Politikai hírek.

— A felső bírói kar és az igazságszolgáltatási miniszterium két nagy tehetése válik meg közelebb állásától és ezek: Csemeghy Károly kuriai tanácselnök, kinek egészsége a túlfeszített munka teljesen megtörte és Kovács Kálmán igazságszolgáltatási tanácsos, ki már közel 40 éve van államszolgálatban. Mindketten nyugdíjaztatásukat fogják kérni. E hír valódiságát a „Somogy” közvetlen forrásai alapján a leghatározottabban állítja.

— Bulgáriában gonosz merénylet követett el. Klement metropolita, Czankov ellenzéki vezér és Grucev őrnagy, kik mindannyian orosz zsoldban állnak, szombatra virradó éjjel 2 zászlóalj megvesztegetett katonasággal megrohanták Sándor fejedelem kastélyát és a fejedelmet lemondásra bírva, őt és testvérét Ferenc József herceget hajóra ültették és orosz területre szállították, hol azonban a cár parancsára szabadon bocsátották. E gyalázatos tett célja az volt, hogy a fejedelemtől eltávolításával, kinek az orosz cár egésztelhetetlen ellensége, ennek pártfogását Bulgáriára részére biztosítsák és Bulgáriának orosz védnökség alá jutását előkészítsék. Számításukban azonban csalódtak, mert a bolgár nemzet és katonaság, mely a jeles fejedelmet szereti, az árulót tettről értesítve, attól helyeslési megtagadta s annak eszközölt visszavonulásra bírta, ugy, hogy most Sándor előbbi miniszteriumából álló ideiglenes kormány — élén Karavelov-val intézi a szerencsétlen ország ügyeit, mely várva-várja vissza fejedelmét, ki azonban, hogy vissza fog-e térni Bulgáriába, nem bizonyos. A bolgárok e ragaszkodása fejedelmekhez fényesen bizonyítja, hogy Bulgária népe függetlenségét szereti és hogy ott Oroszország semmi rokonszenvre sem számíthat.

Tanúgy.

„Bizonyos öröm fog el mindig, ha néptanító keze alól látok kijönni valami irodalmi munkát. [Kétszerez örömet érezek most, midőn egy lecs néptanítónak kitűnő művét olvashatom. — Ily szavakkal kezdte ismertetni Agárdy Sándor a „Tanítóbarát” című havi folyóirat I. é. 7. számában csekélységemnek „A babonáról” írt zsenge művecskét. Ilyen formán kezdhetném én is jelen cikkemet egy oly kollégának művéről, kire mindenkor büszke lehet minden jóra való tanító. Ember János ungvári igazgató-tanítóról és „A magyar néptanító anyagi helyzete” című derék kis könyvéről van szó, mely a mult napokban hagyta el a sajtót.

Ma napság, midőn épen olyan szálhalmoskodással gyártják a könyveket, mint a bort, bizonyos közönyvel olvassuk a lapok bírálatait az egyes irodalmi termékekről és ha volna is rá pénzünk, nem vesszük meg egykönnyen az új termékeket, mert száz eset közül bizony kilencvenszer sárba dobjuk ki azt a pár hatósunkat, mit időnkint az irodalom pártolására összekuporgatunk. Nyugodt lelkiismerettel

mondhatom, hogy **E m b e r János** említett röpirata a legdicsebb kivételekhez tartozik. Oly sokoldalulag s oly kimerítően s oly érvevel még nem igen irtak a tanítók anyagi helyzetéről, mint **Ember** tette. **Ember** valóban emberül megfelelt feladatának.

Minden fölösleges szószaporítás helyett, fussuk át röviden e jóra való könyvecske tartalmát s mindjárt tisztában leszünk a derék szerző céljával. A szokásos előző után, melyben szerző röviden eseteli könyvének célját, áttér ezen kérdések tárgyalás és részletes fejtegetésére. I. Mit kíván a néptanítóktól a nemzet? II. Mit ad a néptanítóknak a nemzet? III. Mit tehet és mit tesz a magyar néptanító jelen anyagi viszonyai között? E kérdést 10 pontban tárgyalja a szerző, u. m.: 1. A néptanító mint ember. 2. A néptanító, mint művelt, szakképzett ember. 3. A néptanító mint család. 4. A néptanító az iskolában. E tema három szempontból van fejtegetve, nevezetesen: a) A néptanító mint tanító. b) A néptanító mint nevelő. c) A néptanító mint politikai tényező. A III. fejezet folytatóságos alcímei ize ezek: 5. A néptanító a tanító-egyesületben. 6. A néptanító mint nevelő. 7. A néptanító mint polgár. 8. A néptanító mint a társadalom tagja. 9. A néptanító mint író. 10. Tanítói mellicskerestek: a) Kántorság. b) Földmivelés. c) Magán-örök. d) Kertészet. e) Méhészet. f) Selyemtenyésztés. g) Házipar. h) Írás. i) Jutalmazás. A IV. fejezetben „Mit kívánunk mi a nemzetől?” cím alatt szól I. A fizetésről és lakásról. 2. A képzésről. 3. Az ötdívről pötlékről. 4. A nyugdíjról. 5. Az előléptetésről és 6. A szolgálati pramatikáról. Zárókéül „Teendőink”-et írja le.

Hogy még inkább megértjük az ügybuzgó szerző nemes törekvéseit, illetve céljait, szükségesnek találjuk előszavából az alábbi pontokat átvenni.

„Tapszatlaton alapuló szilárd meggyőződés, hogy népnevelésünk miserabilis állapotából mindaddig ki nem emelkedhetik, míg a tanítóságnak tühertő anyagi létet nem teremünk. Célom, hogy másokat is meggyőzzek a felől, hogy népnevelésünk sokat hangoztatott bajai az anyagi nyomorúság közös forrásából erednek s ha a bajokat orvosolni akarjuk: mindenek előtt forrásukat kell bedugunk. Elismerem, hogy e forrás betömése hazánk jelen pénzügyi helyzeté mellett a legnagyobb és legnehezebb kérdések egyike, melyeknek megoldását követeli tőlünk az élet; de hát szabad-e azért a bajok valódi okát rejtegetni, vagy semmibe sem venni és ez által a jelen nyomorúságait nemzeti kulturánk végtelen karára állandósítani? Vajon áldású valik-e a veszély, ha strucz módjára homokba dugjuk előtte fejünket? A ki népnevelésünk ügyét szívén horjda és a kibeni ambíció és erő van arra nézve, hogy nagy dolgot merjen és akarjon, nemmel fog a felvett kérdésekre felelni. Az első gyenge nemet képviseli e könyvecske, melyet azon célból adok kartársaim kezébe, hogy e felfogásnak in corpore kifejezését adni s ez által a kérdés megoldását siettetni, a népnevelés és önmaguk iránt való kötelességüknek ismerjék.”

„Vajon szükséges volt-e azért könyvet írni; nem irtunk már elég lamentációt anyagi helyzetünkről szaklapjainkban? Panaszkodtunk eleget, annyi bizonyos; de hát pusztá panaszkodással helyzetünk javítását ki nem eszközölhetjük. Az örökös egyhangú panasz legfeljebb szánalmat gerjeszt, alamsznát hozhat. Nekünk néptanítóknak ezek közül egyike sincs szükségünk. Tovább kell tehát mennünk a szánalmat keltő pusztá panaszról, az önéretet figyelmet érdemelő hangján kell kimutatnunk az oki viszonyt, mely népnevelésünk bajai s fizetésünk között létezik; meg kell győznünk intéző köreinket a felől, hogy ha népoktatásunkat emelni akarják, első és fő teendőjük, hogy a tanítóság anyagi helyzetének kérdését megoldják.”

Hiszük, hogy a hazai sajtó, mely az újabb időben olyannyira rokonszenvez a tanítósággal és lelkesül a népnevelés ügye iránt, **Ember János**nak e minden tekintetben megszívlelésre méltó céljait magáévá teszi s magát a művecskét a megérdemelt figyelemben részesíti.

Hiszük, hogy az iskolai hatóságok — kezdve az iskolazéktól föl a magas miniszteriumig — tudomást szereznek a hazai tanító-világ méltányos kívánalmairól és időnkint a viszonyokhoz képest segítenek majd e bajon. A tanítók pedig ismerjék kötelességüknek az olyan könyvecskék pártolását, melyekben saját maguk tókélyesbüléséről és saját maguk hibáiról és saját maguk anyagi helyzetének javulásáról van szó. **Ember** könyve ilyen! Okulhatunk, tanulhatunk és reményelhetünk belőle. Amely könyvben három ilyen, vagy ezekhez hasonló nemes cél van összepontosítva, az nemcsak megérdemli a párt-

tolást, hanem morális kötelesség is azt megvenni és áttanulmányozni.

E valóban tanulságos kis füzet megszerezhető a szerzőnél (**Ember** János igazgató-tanító, Ungvár) és Pécselt **Weidinger-Domján** könyvkereskedőnél példányonként 50 krajvára. Ismételve ajánljuk megvételre minden tanítónak és a népnevelés minden igaz barátjának.

Sirisaka Andor.

— **Mit aruijon a szatóc?** A földmivelés, ipar és kereskedelemügyi miniszter által kiadott rendelet értelmében a szatócúzetben mindazon cikkeket szabad árusítani, melyek az alsóbb néposztályoknak rendes szükségletét képezik. Ez esetben, ha a szatóc a regale tulajdonossal megegyezett, üzletében pálinka-méréssel külön engedély nélkül foglalkodhatik, mivel ott, ahol az italmérés a regale-jog alapján gyakoroltatik, az 1884. XVII. t. c. rendelkezései, tekintettel ezen törvény 183. § ára, alkalmazást nem nyerhetnek.

— **A szegények ellátása.** Az új községi törvény életbeléptetése alkalmával a belügyminiszterium körrendeletet bocsátott ki a törvényhatóságokhoz, hogy utasítsa a megyebeli községek előjáróságait, hogy a szegények ellátása tekintetében szegényalapot — ha eddig nem volna — létesítsenek. A leirat szerint figyelemzettendők a községek a törvény azon rendelkezésére, hogy a szegények ellátása céljából a hatóság engedélye mellett egyesülhetnek. Amennyiben pedig egy egységes szegényalapot létesítése mutatkozik szükségesnek, aziránt saját hatáskörükben intézkedjenek s a hozott határozatot a netán beadandó felfolyomásokkal együtt jóváhagyás végett hozzá mindenkor terjesszék fel.

— **Visszaélések vadászati jegyekkel.** A pénzügyminiszterhez érkezett följelentések szerint többször előfordult, hogy a törvény határozott rendelkezése dacára vadászeselések, illetve a vadak gonozására és őrzésére alkalmazott eselékül jelentettek be olyan egyéneket, kik a bejelentő vadászkerületi tulajdonoshoz vagy bérelőhöz szolgálati viszonyban nem állanak s így az illetéket a kincstár érdekének megvárásával a vadászadótól kivonták. E visszaélések megszüntetése végett a belügyminiszter körrendeletben utasította az összes törvényhatóságokat, hogy vadászjeggy elnyerése iránti bejelentéseknél az eljáró község minden egyes esetben meggyőződést szerezzenek arról, hogy a kinek részére a eseléd-vadászjeggy kérték, csakugyan eselédnek tekinthető-e, vagyis bir-e eselédkönyvvel és csakis az ily bejelentéseket látamozzák.

Levelezés.

Vidéki színészet.

Baranya Sellye, augusztus 25.

Kisvárosi életünkben néhány nap óta a régibb egyhanguságot felváltva bizonyos pezsgő elevenség észleltető, mit az itt megletelepült szántársulat idézett elő.

Az érdeklődés mondhatni a lelkesültség fokozódott s mintha közönségünk ép az e lapban megjelent közleményre vonatkozólag akarva magyarázattal szolgálni oly értelemben, miként a sellyei publikum nem annyira műkedvelőknek, mint inkább műpártolóknak született.

Egyébiránt ez érdeklődés tagadhatatlanul és pedig jórésben a társulat néhány kiválóbb tagjának is érdeme, kik mindent elkövetnek, hogy a játszó személyzet esekély száma mellett is lehető művelvezetet, mulatságot s szórakozást nyujtsanak.

Kiválóbb tagjai a társulatnak: **Szeles, Püspöky, Völgyiné, Völgyi, Vidor Hermin;** eddig színe került: **Judit asszony Lukácsytól, Tünde-rák Magyarhóhonban Szentpéterótl s Mohére pompás vigjátéka a Fösvényi, melyben Szeles mondhatni remekelt, úgy, hogy külön alakítás még a nagyobb vidéki városok színpadjain is ritkán láthatni.**

A fiatalok néhány buzgó tagja is szabad lángolást enged tüzeinek, mit a művészet istene gyújtott

keblekben s melynek kitorését most nem régiben oly sajnálata meléthon elnyomá a részvétlenség nehéz s vizenyös homkja.

S a „dugába-dölt farsangi poema” — illetve műkedvelői előadás helyett ezuttal azon biztató kilátásnak nézünk elébe, hogy bő kárpótlásra nyilik alkalom mind két részt illetőleg, t. i. a közönségnek, valamint a műkedvelőknek is, minthogy máris nem kevesebb, mint három műkedvelői előadás van tervezetben.

S ha a lelkesléssel arányban lesz a bevétel is, úgy jut a színészeknek is, az erdélyi, valamint a dunántúli közömművelődési egyesületeknek is bőven. Szelim.

Hírek.

Dulanszky Nandor dr. megyés püspök kedden este érkezett fűrőli tartózkodásából vissza városunkba, hol csütörtökön az apácák templomában a három unjonnan kinevezett czimzetes apát (**Walter Antal kanonok, Han n Gábor plébános és Spiesz János alesperes**) benediktálást eszközölte. A püspök gerája ezuttal huzamosb ideig fog székhelyén tartózkodni.

Aidinger Janos polgármester f. hó 18-ikán 3 heti szabadságra külföldre utazott. Teendőit ez idő alatt **Zavaros Péter** tanácsnok végzi.

Majorossy Imre városi főjegyző, ki súlyos betegsége következtében több hét óta Gleichenbergben tartózkodik, a jövő hét folytán fog körünkbe visszatérni, hol őt a legnagyobb tisztelettel és szeretetlél várja mindenki.

Előleptetés. **Parczell Béla** báró, közszeretben álló postafőnökünk, I. osztályú postahivatali főtisztú minőségéből az aradi postahivatalhoz II. osztályú postafőnökké nevezettet ki. — A mily szívből örvendünk ez előleptetésnek, annyira sajnáljuk e derék férfiú távozását városunkból, melynek évek hosszu során át oly rokonszenves polgára volt.

Budavár visszafoglalásának 200-ik évforduló- jat, szeptember 2-ikát, mikor is a fővárosban nagyszabású ünnepek rendeztetnek, melyek fnyét O Felsőe a király is emelni fogja jelenlétével, városunk is kegyeltes módon fogja megünnepelni, amennyiben e napon a belvárosi templomban díszmise tartatik, melyen a városban levő külföldi hatóságok bizonyára nagy számban fognak részt venni. Pécs sz. kir. város polgársága csak magához méltó dolgot eszelelzik, ha e nagy napon ünneppelen fogja megülni.

A pécsi jogakademian a beiratások szeptember 1—8 napjíg tartanak, a pót- és alapvizsgálatok pedig szeptember 9—13-ig.

Lemondó főispán. Somogy megye főispánja: **Jankovich László** gróf, mint a „Somogy” megbízható forrásból írja, állásáról lemondott és lemondása el is fogadtatták. A „Somogy” ugyanezen forrássá szerint már az új főispán kinevezése is bevégeztet dolog. Az új főispán senki más, mint **Tallian Béla**.

Hymen. **Andorka Elek** dr. Somogy megye alügyésze ma, 28-én vezet oltárhoz **Sárkőz Béla** szilí földbirtokos leányát: **Emiliát.** — **Sárkőz Titusz** kisasszony földbirtokos leányát: **Örzsikét** eljegyezte **Sárkőz Béla** szolgabíró. — **Jalovics Géza** Budapestről eljegyezte **Sárkőz Dénes** nagybajomi földbirtokos leányát: **Irént.** — **Mészáros Mihály** honvéd-százados leányát: **Mariszkát** eljegyezte **Adamecz Imre** uradalmi gazdaszt **Gámason.** — **Strelitzky Antal** bajai kir. járásbírósigat albír eljegyezte **Visy Jozefin** kisasszonyt, **Visy István** bérlo leányát. — **Szakson Gyula** dunaföldvári ügyvéd oltárhoz vezette **Toth Marika** hölgyet. — **Percei Ferenc** törvénytészi eljegyző eljegyezte **Klimsa Emma** kisasszonyt **Vitezi** (Somogy megye). — **Kiss György** szobrász mar érkezik Budapestről városunkba, hol szeptember 1-én, szerdán vezet oltárhoz **Troll Berta** kisasszonyt.

Somogyi Karoly, a sopronpüski színházak igazgatója, ki színesi működéséről városunkban előnyösen ismeretes, társulatával **Tatáról** **Kaposvárra** ment és ott működését hétéfn este meg is kezdette. A társulat 50 tagból áll, kik között több jeles névvel találkozhatunk és így remélhető, hogy **Kaposvár** közönsége nem fogja túllik pártolását megvenni. — **Somogyi ur** e hét folyamán városunkban időzőtt és kieszközölte, hogy a dalcárnokban szeptember 18-iktól kezdve 5 szini-előadást tarthasson. Elő fognak adni: „**Cigány báró**” — „**Felhó Klári**” — „**Egy éj Velencében**” — „**Bearn leány**” — és „**Egy dalünnepegy keservei.**” Az érdekes előadások eló kiváncsan nézünk.

A pécsi honvéd-satortáborban f. hó 23. 30. 31-ik szeptember 1, 3, 5, 6, 7, 9. és 10-ik napjain céllovés fog tartatni.

hiába keres; ha talál, csak olyan embert találhat, ki néptanítónak tartja ugyan magát, de a ki nem egyéb, mint közönséges mester ember, vagy napzámó. 240 firt évi fizetésből nem egy intelligens ember, hanem egy napzámó családjának sem lehet tisztességesen megélni. E négy elhatározó befolyást gyakorol a tanító családi életének alakulására. Nem lesz fölösleges munka e kérdéssel kissé tüzesebben foglalkozni.

Ellentétben a többi, szellemi munkával járó életpályákkal, a tanítói foglalkozás nem csak lehetővé teszi a korai családalapítást, hanem sok tekintetben szükségessé is a fiatal tanító ember 20—22 éves korában már „önálló” álláson van; még be se nőt a feje lágya, már is azon gondolkozik, hogy „asszonyt hozzon a házhoz.” Igaz ugyan, hogy az a „önálló” állása nem elegendő arra, hogy egy „család”-nak csak száraz kenyeret s adjon; de hat melyik 20—22 éves fiatal ember szokott az ilyen csekélységekkel bajlódni? Akkor az asszony a fődolog. Aztán meg hiába is bajlódunk, hiszen a már pályája zenithén áll; neki 50 év mulva se lesz több fizetése, mint a mostani 3—400 firtja. Ha ilyen körülmények között arra határozza el magát, hogy inkább 22, mint 72 éves korában házasodik meg, nem mondhatjuk, hogy valami boldondot határozott volna. A legokosabb határozat az lenne, hogy soha sem nősül meg; de hát az aglegénség gondolata nem a 22 éves fejekben szokott szálemelni. Ha felun van a tanító, a szépség (hiszen gyakran étkeznie sincs hol), meg nevelői feladata parancsolja, hogy mielőbb megházasodjék. Nem olyan nagyon könnyű az a nősülés, mint a milyennek ő gondolja. Intelligens nő, ha szegénység nem kényszeríti, nem megy hozzá, mert a tanítóné asszonyság felé intégető nyomor képe elriasztja, ha őt nem, hát a szülőket. Az ilyenek csak akkor szánják el magukat néha arra, hogy tanító ez menjenek, ha másoknak nem kellene. Olyan műeltőbb net, a

ki hozna valamit a házhoz, nem kap; mert az csak olyanhoz megy, a kinek magának is van legalább tisztességes megélhetést biztosító hivatala. Vagy műveltebb, nagyon szegény leányt, vagy műveletlen módosat, vagy pedig (nagyobb városokban) tanítónőt vehet tehát feleségül.

Ha nagyon szegény leányt vesz nőül a tanító, nyomorúság lesz az egész család sorsa. Tudják ezt 22 éves szívvell is a kollegák. Azért aránylag ritka az az ifjú Pestalozzi, ki az ilyen házasságnak neki merjen vágni. Különösen a falusi és kis városi tanítók között az ugynevezett parasztházasságok a leggyakoribbak. A fiatal tanító feleségül vesz egy csinosabb arcu földmivelő leányt, ha t. i. pár hold föld, ökör, borjú stb. jár vele. Hogy az anyagi bajoktól — hite szerint — megmeneküljön, a szellemi, gyakran erkölcsi nyomorúság jármába hajtja nyakát. Arról természetesen megfeledkezik a jó pártiet csináló ifjú ur, hogy a házas életben nem az ökrök és a borjúk játszák a főszerepet; ezt — szerencsétlenségére — csak a „némes hetek” után veszi észre.

Sajnos, későn győződik meg a felől, hogy van ugyan asszony a háznál, de neki nincs felesége. Az eszme, a gondolatokr, melyben neki, a néptanítónak élnie kell, ismeretlen az ő neje előtt. Ha csak a borjúról, tehénről nem akar beszélni, nincs kivel szóba állania sem házánál. Nincs a ki törekvéseit megértse, örömeiben, szenvedéseiben részt vegyen, nehéz munkájában gyámolítsa, kintársára buzdítsa. Férfi és feleség, noha egy nyelven beszélnek, ritkán értik meg egymást. S ez a ritka eset is legtöbbször végtelen karára van a nevelésügynek. Ezek az etikai tekintetben természetellenes házasságkötések, nem lehetvén alapjai a megelégedett családi életnek, egyik legjelentékenyebb akadályát képezik a néptanító nevelői munkája sikerének.

Az ilyen házasságból csak akkor származhatik áldás a tanítóra, ha sikerül feleségét magához emel-

nie, az ő „simítatlan gyémánt”-ját kicsi zolnia. Ez azonban, mivel nem minden csillámló kö gyémánt s mivel nem is mindenki ért a gyémánt-köszörléshez, a legritkább esetben sikerül. Gyakoribb eset, mikor az ugyis gyenge tanító súlyed a műveletlen nő szellemi és erkölcsi színvonalára. Ekkor aztán egyetértettek abban, hogy nincs dicsebb teremtes a világon, mint egy — cimeres ökr.

A leggyakoribb eset, hogy férj és feleség soha sem értik meg egymást. Szerencse, ha csendesen megérnek egymás mellett. Ez azonban ismét ritka eset. Legtöbbször az egyenetlenség, a viszály út tanúkat közöttük. A férj, látva, hogy házassága szellemi életére veszélyt hozott, az intelligens társadalomtól is elszigetelté, szerencsétlenné, boldogtalannak érzi magát; hasonlóképen a nő is, ki szintén családott, mert a nyugalmas, csendes anyagi életet, mely után, mint a nép gyermeke, nevelítésénél fogva vágódott, nem találhatta fel. Mindezeknek az szokott lenni a következménye, hogy hol egyik, hol másik, hol pedig mind a kettő a házon kívül keres kárpótlást; a férj a szesz italban, a nőnek meg „leánykori” reminiscenciái jutnak eszébe. A tanító családi élete botrányossá válik. A házon kívül megbélyező s nem alapnőküli pletykák, a házban civakodás, veszekedés és — verekedés. Pirulunk kell, ha csak rá gondolunk is, hogy hány „tanító” tanítja hazánkban doronggal emberségre az ő „kedves” élete pártját.

A szerencsétlen házasság nyugébból a tanítónak kibontakozna csaknem lehetetlen. A tanító „belső ember,” neki nem szabad a válással „rossz példát” adni a népnek, a példaadásnak okáért illusztrálja teát azt a mondatot, hogy „az asszony verve jó.” A szerencsétlen családi viszonyok között anyagilag is tönkre mennek. A nő vagyonkaja, melyet a szegény szülők apáiktól örökölték, vagy egy küzdelmes élet lefolyása alatt összetakarítottak, elpusztul. Se pénz, se poztó; se feleség, se vagyon; ráadásul meg a

tanító is ritkán gyógyítható szellemi és erkölcsi betegsége sülyed, kit „keresztjé”-vel egyik faluból a másikba vet szerencsétlen sorsa. Megnyugvást azonban ritkán talál mindaddig, míg valamelyik komája ki nem bucsuztatja a síralom völgyéből.

Csalódik azonban az, a ki azt hiszi, hogy ha a műveltebb, szegény néposztályból nőül a tanító, sokkal szerencsésebbek családi viszonyai. Az olyan „művelt” nő, a kit néptanítóhoz adnak, jobbara csak a köznapi értelemben műveit, azaz: van egy kis külső műveltsége, a belső műveltségtől gyakran épen olyan messze áll, mint akármelyik földmivelő egyszerű gyermeke. Hogy a távolaság közte és férje között szellemi és erkölcsi tekintetben nem nagyon nagy, ez csak azért van, mert leggyakrabban a férj sem különb mint ő. De legyenek bár egyenlő műveltségek, megelégedett családi életet vajmi ritkán biztosít számukra a tanítói fizetés. S a családi élet békéjének, nyugalmának veszedelmesebb ellensége, mint a szegénység, a nyomor.

Újabb időben — különösen a nagyobb városokban — gyakori házasságkötések történnnek tanító és tanítónő között. Bár értem, de helyeselni, különösen ha indokait kutatom — a népnevelésügyi céljait tartva szem előtt, ezt a házasságot nem tudom. E házasságoknál a benső vonalom épen olyan ritka, mint a „parasztházasság”-oknál. A főindok itt is az anyagi érdek. Tanító tanítónő nagyon ritkán veszen nőül, ha ez utóbbinak állása nincsen, pedig épen az ilyen állás nélküli tanítónőből válnék jó feleség a tanító részére. Tanító és tanítónő kölcsönösen megegyeznek, hogy egymáséi lesznek, hogy a két fizetés kényelmesebb életet biztosítson mindkettőjöknek. Az ilyen házasságnak az a következménye, hogy az ügyre nézve vagy a férj, vagy a feleség fizetése elveszett. Ha a tanítónő jó tanító, akkor jó háziasszony; jó családanya (különösen ha számos tagból áll családjá) nem leat, mely e etben a férj lesz a tanítói tiszt

Egész selyem csipkeszövet 70 cm. széles (fekete és crem színű) méterenként 1 frt 20 krajcártól 27 frt 20 krajcárig (Chantilly, Guipure és valódi svájci horgolás) vámtmentesen házhoz szállít

HENNEBERG G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyári raktára Zürich. — Minták kívánatra. Levelek 10 krajcárba kerülnek.

A pécsi nyilvános kereskedelmi középiskolában

a beiratások f. é. augusztus hó 30-án, a kereskedő tanoncok tanfolyamában pedig szeptember 1-én, naponta délelőtt 9—12 óráig, délután 2—4 óráig kezdetnek meg.

Az igazgatóság.

Nyilvános köszönet.

Alulírottak ezennel halás köszönetünket nyilvánítjuk mindazon t. c. testületek, rokonnok és ismerősök előtt, kik drága halottunk: **PORT TIVADAR** vasuti műhely-főnök temetésénél f. hó 25-én becses részvételük által adtak kifejezést az elhunyt iránt érzett tiszteletüknek és szeretetüknek.

Pécssett, 1886. augusztus 27-en.

A mélyen gyászoló család

Arverési hirdetés.

A pécsi kir. törvényszék mint tkönyi hatóság közölni teszi, hogy Kóvacs Ferenc nagyharsányi lakos kérelmére, a végrehajtási árverés jog-hatályával bírónként árverés az 1881. évi 60. t. cz. 204. §. alapján, az 1881. 60. t. c. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a siklósi kir. jbg. területén levő N.-harsány községben fekvő, a nagyharsányi 1558a sz. tjkben 7/8 részben Kovács Zsófi, 1/8 részben Kovács József és 9/8 részben Kovács Ferenc tulajdonul felvett 136. sz. házra az 1881. 60. t. c. 156. §-a értelmében az árverést 450 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1886. évi szeptember hó 11-ik napján délelőtt 9 órakor Nagyharsány község házául megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 19 forint 40 krajcárt és 138 frt 80 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november elsején 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál leendő előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a pécsi kir. törvényszék mint tkvi hatóságának 1886. évi május 14-én tartott üléséből.

PERCEL FERENC,
kir. törvényszéki jegyző

Kényelmes lakás

5 utcai szobával,
fedett folyosóval, eseléd-szobával, konyhával s minden mellékhelyiséggel ellátva,
november 1-től bérbeadandó.
Özv. Kindl Ferencné
Nepomuk-utca 29-ik szám.

Arverési hirdetés.

A pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közölni teszi, hogy Beck András telperei végrehajtónak néhai Hagelmayer Ferenc örökösai végrehajtást szenvedő elleni 200 forint tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő, Pusztafalu községben fekvő, a pusztafalui 27. sz. tjkben felvett 29. hszsz. 28. sz. ház, 36, 46, 102. hsz. fekvőségekre az árverést 484 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok a f. é. évi szeptember hó 7-ik napján délelőtti 10 órakor Pusztafaluban a község házául megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% szálalékát, vagyis 48 forint 40 krajcárt készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságának 1886. évi június hó 11-ik napján.

PERCEL FERENC,
kir. törvényszéki jegyző

Arverési hirdetés.

A pécsi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közölni teszi, hogy Baranyamegye gyampéztára végrehajtónak néhai Lemmert Antal örökösai végrehajtást szenvedő elleni 155 frt 39 kr tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő, Hidor községben fekvő, a hidori 164. sz. tjkben felvett 232. hszsz. szőlőre 216 frt becsárban az ugyanott felvett 251. hsz. szőlőre 226 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1886. évi szeptember hó 30-ik napján délelőtt 9 órakor Hidor község házául megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 21 frt 60 krt és 22 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a pécsi kir. törvényszék mint tkvi hatóságának 1886. június 11-én tartott üléséből kiadta

WARGA JENŐ,
kir. törvényszéki jegyző.

Arverési hirdetés.

A siklósi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közölni teszi, hogy Kovács Ferenc nagyharsányi lakos kérelmére, a végrehajtási árverés jog-hatályával bírónként árverés az 1881. évi 60. t. cz. 204. §. alapján, az 1881. 60. t. c. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a siklósi kir. jbg. területén levő N.-harsány községben fekvő, a nagyharsányi 1558a sz. tjkben 7/8 részben Kovács Zsófi, 1/8 részben Kovács József és 9/8 részben Kovács Ferenc tulajdonul felvett 136. sz. házra az 1881. 60. t. c. 156. §-a értelmében az árverést 450 frt ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1886. évi szeptember hó 11-ik napján délelőtt 9 órakor Nagyharsány község házául megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% szálalékát, vagyis 45 forintot készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügymin. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A siklósi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóságának 1886. évi május hó 26-ik napján tartott üléséből kiadta:

BAYER REZSŐ,
kir. albiró.

Med. dr. Kellner József
homöopathicus orvos,
Plébánia-köz 2-ik szám,
a belvárosi plébániának átellenében.

Brünni ruhaszövetek
3/4 méter, egy teljes öltönyre való
kapható 5 frtért utánvétellel beküldve
WEISS JÁNOSNAI
Brünn, Ferdinandgasse 7.
Minták kívánatra bérmentesen és ingyen.
Legújabb felöltő és őszi ruha-szövetek 5 frtért.

Egy vég házi-vászon
1/4 széles, teljes 29 rőf.
1 vég 4 frt 20, 1 vég 1/4 széles 5 frt 50.
Minták bérmentve és ingyen.

Iskolakönyvek
Polgári leányiskolai,
Gymnaziumi, főreáliskolai,
és az összes tanintézetek
használatára,
valamint írószerek, rajzeszközök,
tolltartók, iskolatáskák
és mindenféle iskolai szerek
kaphatók:
Traub B. és Társa
könyv- és papírkereskedésben
Pécssett, Király-utca 4. sz.
Iskolakönyvek 20—25 krajcárért
kötetnek be.

HOFFMANN KÁROLY
asztalos-műhelye és bútorkraktára
PÉCSETT, 0-POSTA-UTCA 12. SZ.

Mindenféle (saját gyártmányú)
politurózott, fényezett és konyha-bútorok,
szőnyeges és vas-bútorok,
tűkrök és ablak függöny-tartók
The net-féle hajított faju nád vagy fa-ülőkéjű
székek eladása.
Teljes stilszerű bútorzatok, mindenteljes asztalos munkák
és javítások elvállaltatnak.
Bútor-csomagolás és szállítás minden irányban.
Arjgesszék ingyen kaphatók.

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n. t. közönséget, miként
ügyvédi irodámat
f. évi szeptember hó 1-vel
Iskola-utca 9. szám alatti házba
helyeztem át.
SZULY JÁNOS ügyvéd.

Helybeli sütőüzletbe
tanuló
kerestetik.
Pécs, Fő-utca 18-ik szám.

Leánynevelői jelentés.

Van szerencsém a t. című szülőkkel és gyámokkal tudatni, hogy nyilvános joggal felruházott 6 osztályu
leánynevelő tanintézetemben
(Mária-utca 13. sz. Majláth-ház)
az 1886/87-ik tanfolyam f. é. szeptember hó 2-án kezdődik, a beiratások aug. 30-tól fogva eszközölteknek.
Együttal tudomására hozom a t. című szülők és gyámoknak, hogy leánykákat már 3 éves koruktól fogadok fel az előkészítő osztályba (gyermekkert), ugyszintén, hogy ez évben is felfogadok belkölő növendékeket. Az e célból hozzám fordulókát szóval vagy levélben tudósítom a feltételekről.
Mídon a t. cz. szülők és gyámoknak az eddig tanusított elismerésükért köszönetet mondok, magamat kitünő tisztelettel további kegyeikbe ajánlom.
Pécssett, 1886. aug. 10.
Liebscher Vilma
tanintézet tulajdonos.

A Pécs-baranyai központi takarékpénztár Bazár épületeiben
f. é. november 1-től bérbeadandó:
1 lakás: 6 szoba, 1 előszoba, konyha, padlás és faraktár.
1 lakás: 4 szoba, konyha, padlás, faraktár,
továbbá 1887. április 1-től
egy fényképészeti műterem.
Bővebben a fentnevezett intézetnél, vagy házmesterénél tudakozhatni.

Csak 20 napig. Naponként előadás. **Ideiglenes díszépület a Majláth-téren.** Csak 20 napig. Naponként előadás.

ÉDEN-SZÍNHÁZ
SCHENK B. igazgatása alatt,
mely 3000 embert foglal magában és ez időben legnagyobb és legdiszesebb európai vállalat.
ma 28-án és holnap 29-én
erős zenekar-kísérettel
nagy fényes megnyitó-előadás.
Elsőrangú látványosságok színrehozatala. Többek közt:

Cleopatra ünnepélye,
nagy phantasiens kiállítási darab, fényes díszítéssel, változásokkal és ezekkel kapcsolatban az óriási tiszteres csoda-szókókat, itt még nem látott fényben és színpompában

Tündéres előképek,
20 nő által klasszikus ruházatban előadva. Vizesével, jégesővel, Transformációkkal, ruhák és mezek a párisi Chatelet színház mintái után készültek.

Továbbá fellépte a világhírű
ventrioloquista hasbeszélő
Mister CARRO urnak,
előn, művészin énekel és beszél még sohasem volt látható **ANDROIDAK** művészi embereivel.

Schenk B. igazgató személyes fellépte.
Uj: a divatos Éden, vagy a paradicsom virágos kertje. A zászló-ünnepély, hangversenyek aeolhárfa. O Felsége a király kedvelt hangszere. — Expositio a föld körül. Nagy változások jelenet. Vegul nagy Apotheosis az ezeregy éjéből.

Helyárak a nappali pénztárnál: 11—3 óráig. Páholyülés 1.50, Erkély 1.20, Földszinti ülés 70 és 50 kr, Karzat 20 kr. — Az esteli pénztárnál: Páholyülés 2 frt, Erkély 1.50, Földszinti ülés 80 és 60 kr Karzat 30 kr. — Katonák rang nélkül és 10 éven alóli gyermekek a felét fizetik.
Az előadások kezdete, melyek szombattól kezdve naponta tartanak, pont 8 órakor. Pénztárnyitás fél 8 órakor. A zenekar játszik 9-től. A színterem szép stilszerűen díszesen van berendezve. Mély tisztelettel
SCHENK B.